

Lokalna komunikacja procesów

[Wykorzystanie semaforów i pamięci dzielonej](#)

[Wykorzystanie kolejek komunikatów](#)

[Wykorzystanie łączy nienazwanych –A](#)

[Wykorzystanie łączy nienazwanych –C](#)

[Wykorzystanie kolejek FIFO](#)

Wykorzystanie semaforów i pamięci dzielonej

```
/* ===== sem.h ===== */
#define IDE_PAM 1
#define ROZM_PAM 100
#define ID_SEM_ZAPISU 1
#define ID_SEM_ODCZYTU 2

union semun {
    int val;
    struct semid_ds *buf;
    ushort *array;
};
struct bufor {
    char znak[ROZM_PAM];
};
/*===== */
/* sem.c */
/* PROCES STARTOWY - uruchomienie generatora i odbiorników */

#include <stdio.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/sem.h>
#include <unistd.h>
#include "sem.h"

#define ER_SEM_ZAP "Bład utworzenia semafora zapisu (semget) \n"
#define ER_SEM_ODCZ "Bład utworzenia semafora odczytu (semget) \n"
#define ER_UST_ZAP "Bład ustawienia semafora zapisu (semget) \n"
#define ER_UST_ODCZ "Bład ustawienia semafora odczytu (semget) \n"
#define EXEC_NAD "Bład powołania procesu nadajnika (execl)\n"
#define FORK_ODB1 "Bład powołania procesu odbiornika nr 1(fork)\n"
#define EXEC_ODB1 "Bład powołania procesu odbiornika nr 1(execl)\n"
#define FORK_ODB2 "Bład powołania procesu odbiornika nr 2(fork)\n"
#define EXEC_ODB2 "Bład powołania procesu odbiornika nr 2(execl)\n"

static int sem_odczytu, sem_zapisu;
static struct sembuf buf1[1], buf2[1]; /* czy to jest potrzebne ? */
static union semun arg;

int main()
{
    int f;

    /* utworzenie zbiorów semaforów */
    if ((sem_zapisu=semget(ID_SEM_ZAPISU,1,IPC_CREAT | 0666)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, ER_SEM_ZAP, strlen(ER_SEM_ZAP));
        return 1; }
    if ((sem_odczytu=semget(ID_SEM_ODCZYTU,1,IPC_CREAT | 0666)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, ER_SEM_ODCZ, strlen(ER_SEM_ODCZ));
        return 1; }

    /* ustawienie wartości początkowych semaforów */
    arg.val = 1;
    if (semctl(sem_zapisu,0,SETVAL,arg) <0) {
        write(STDERR_FILENO, ER_UST_ZAP, strlen(ER_UST_ZAP));
        return 1; }
    arg.val = 0;
    if (semctl(sem_odczytu,0,SETVAL,arg) <0) {
        write(STDERR_FILENO, ER_UST_ODCZ, strlen(ER_UST_ODCZ));
        return 1; }
```

```
if ((f=fork())==0)
{
    execl("sem_odb","1",NULL);      /* POTOMNY: uruchomienie odbiornika nr 1 */
    write(STDERR_FILENO,EXEC_ODB1,strlen(EXEC_ODB1));
    return(1); }
else
    if (f == -1)
    {
        write(STDERR_FILENO,FORK_ODB1,strlen(FORK_ODB1));
        return(1); }
/* TO REALIZUJE TYLKO PROCES MACIERZYSTY */
else
    if ((f=fork())==0)
    {
        execl("sem_odb","2",NULL); /* uruchomienie procesu odbiornika nr 2 */
        write(STDERR_FILENO,EXEC_ODB2,strlen(EXEC_ODB2));
        return(1); }
    else
        if (f == -1)
        {
            write(STDERR_FILENO,FORK_ODB2,strlen(FORK_ODB2));
            return(1); }
        else
        {
            execl("sem_nad",NULL);
            write(STDERR_FILENO,EXEC_NAD,strlen(EXEC_NAD));
            return(1); }
}
```

Lokalna komunikacja procesów

```
/*      sem_nad.c      */
/*      PROCES generatora komunikatow */
/*      wykorzystujacy semafore i pamiec dzielona */

#include <stdio.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/sem.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/shm.h>
#include <time.h>
#include "sem.h"
#include "sem_nadf.c"

#define ER_SEM_ODCZ      "NAD:Bład kojarzenia identyfikatora semafora odczytu\n"
(semget)\n"
#define ER_SEM_ZAP      "NAD:Bład kojarzenia identyfikatora semafora zapisu\n"
(semget)\n"
#define ER_PAM1         "NAD:Bład definiowania pamięci dzielonej (shmget)\n"
#define ER_PAM2         "NAD:Bład określania adresu pamięci dzielonej (shmat)\n"
#define ER_PAM3         "NAD:Bład podczas zwalniania pamięci dzielonej (shmdt)\n"
#define ER_OP_ODCZ      "NAD:Bład operacji na semaforze odczytu (semop)\n"
#define ER_OP_ZAP       "NAD:Bład operacji na semaforze zapisu (semop)\n"
#define ER_DEL_ZAP      "NAD:Bład operacji usuwania semafora zapisu (semctl)\n"
#define ER_DEL_ODCZ     "NAD:Bład operacji usuwania semafora odczytu (semctl)\n"
#define ER_DEL_PAM      "NAD:Bład operacji usuwania pamięci dzielonej (shmctl)\n"

static int sem_odczytu, sem_zapisu;
static struct sembuf buf1[1], buf2[1];
static int M, koniec;

int main()
{
    struct bufor *wiadomosc;

    /* kojarzenie identyfikatora obszaru pamięci dzielonej */
    if ((M=shmget(ID_PAM, ROZM_PAM, IPC_CREAT | 0666)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, ER_PAM1, strlen(ER_PAM1));
        return 1; }
    if ((wiadomosc=(struct bufor *) shmat(M, 0, 0))==NULL) {
        write(STDERR_FILENO, ER_PAM2, strlen(ER_PAM2));
        return 1; }

    /* kojarzenie identyfikatorów zbiorów semaforów */
    if ((sem_zapisu=semget(ID_SEM_ZAPISU, 1, IPC_CREAT | 0666)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, ER_SEM_ZAP, strlen(ER_SEM_ZAP));
        return 1; }
    if ((sem_odczytu=semget(ID_SEM_ODCZYTU, 1, IPC_CREAT | 0666)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, ER_SEM_ODCZ, strlen(ER_SEM_ODCZ));
        return 1; }

    do
    {
        buf1[0].sem_op = -1;      /* opuszczenie semafora zapisu */
        if ((semop(sem_zapisu, buf1, 1)) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, ER_OP_ZAP, strlen(ER_OP_ZAP));
            return 1; }

        koniec=Przygotowanie_Wiadomosci(wiadomosc);
    }
    while (koniec);
}
```

Lokalna komunikacja procesów

```
buf2[0].sem_op=1; /* podniesienie semafora odczytu */
if ((semop(sem_odczytu,buf2,1)) < 0) {
    write(STDERR_FILENO,ER_OP_ODCZ,strlen(ER_OP_ODCZ));
    return 1; }
sleep(1);
} while (!koniec);

sleep(5); /* czas dla odbiorników na zakończenie działania */
/* zwolnienie pamięci dzielonej*/
if ((shmdt((char *) wiadomosc)) < 0) {
    write(STDERR_FILENO,ER_PAM3,strlen(ER_PAM3));
    return 1; }
if (shmctl(M,IPC_RMID,0) <0) {
    write(STDERR_FILENO,ER_DEL_PAM,strlen(ER_DEL_PAM));
    return 1; }
if (semctl(sem_odczytu,0,IPC_RMID,0) <0) {
    write(STDERR_FILENO,ER_DEL_ODCZ,strlen(ER_DEL_ODCZ));
    return 1; }
if (semctl(sem_zapisu,0,IPC_RMID,0) <0) {
    write(STDERR_FILENO,ER_DEL_ZAP,strlen(ER_DEL_ZAP));
    return 1; }

return 0;
}

=====
/* sem_nadf.c */
/* Funkcje użytkowe procesu generatora komunikatów*/
/* wykorzystującego semafor i pamięć dzieloną */

#define DO_OPERATORA "Podaj dane (ogranicznik ENTER): "

int Przygotowanie_Wiadomosci(struct bufor *wiadomosc)
{
    char buf[ROZM_PAM];
    int dlugosc;

    write(STDOUT_FILENO,DO_OPERATOR,strlen(DO_OPERATOR));
    fgets(buf,ROZM_PAM,stdin); /* UWAGA fgets pamięta NL i dokładnie\0 */
    dlugosc=strlen((char *)buf)-1;
    strncpy(wiadomosc->znak,(char *)buf,dlugosc); /* kopiowanie bez NL */
    wiadomosc->znak[dlugosc]='\0'; /* zakończenie łańcucha znaków */
    sprintf(buf,"Nadajnik przygotował -ilosc bajtów: %d => %s\n",dlugosc,wiadomosc-
>znak);
    write(STDOUT_FILENO,buf,strlen(buf));
    return !dlugosc;
}

=====
/* sem_odbf.c */
/* Funkcje użytkowe procesu odbiornika komunikatów*/
/* wykorzystującego semafor i pamięć dzieloną */

int Odebranie_Wiadomosci(struct bufor *wiadomosc, char *nr_odbiornika)
{
    char buf[ROZM_PAM];
    int dlugosc;

    dlugosc= strlen(wiadomosc->znak);
    sprintf(buf,"Odbiornik %s odebrał -ilosc bajtów: %d => %s\n",
        nr_odbiornika,dlugosc,wiadomosc->znak);
    write(STDOUT_FILENO,buf,strlen(buf));
    return !dlugosc;
}
```

Jeżeli pracuje więcej niż jeden odbiornik, to po wykonaniu przedstawionych funkcji, odbiorniki czekające na podniesienie semafora odczytu zasygnalizują błąd operacji na semaforze.
Należy tutaj zastosować bardziej rozbudowany mechanizm kończenia pracy procesów

Lokalna komunikacja procesów

```
/* sem_odbf.c */
/* PROCES odbiornika komunikatow */
/* wykorzystujacy semafore i pamiec dzielona */
#include <stdio.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/sem.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/shm.h>
#include <time.h>
#include "sem.h"
#include "sem_odbf.c"
#define ER_SEM_ODCZ "ODB:Bład kojarzenia identyfikatora semafora odczytu (semget)\n"
#define ER_SEM_ZAP "ODB:Bład kojarzenia identyfikatora semafora zapisu (semget)\n"
#define ER_PAM1 "ODB:Bład definiowania pamięci dzielonej (shmget)\n"
#define ER_PAM2 "ODB:Bład określania adresu pamięci dzielonej (shmat)\n"
#define ER_PAM3 "ODB:Bład podczas zwalniania pamięci dzielonej (shmdt)\n"
#define ER_OP_ODCZ "ODB:Bład operacji na semaforze odczytu (semop)\n"
#define ER_OP_ZAP "ODB:Bład operacji na semaforze zapisu (semop)\n"
static int sem_odczytu, sem_zapisu;
static struct sembuf buf1[1], buf2[1];
static int M;
int main(int arg, char **arc)
{
    struct bufor *wiadomosc;
    int koniec;
    /* kojarzenie identyfikatora obszaru pamięci dzielonej */
    if ((M=shmget(IDE_PAM, ROZM_PAM, IPC_CREAT | 0666)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, ER_PAM1, strlen(ER_PAM1));
        return 1; }
    if ((wiadomosc=(struct bufor *) shmat(M, 0, 0))==NULL) {
        write(STDERR_FILENO, ER_PAM2, strlen(ER_PAM2));
        return 1; }
    /* kojarzenie identyfikatorów zbiorów semaforów */
    if ((sem_zapisu=semget(ID_SEM_ZAPISU, 1, IPC_CREAT | 0666)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, ER_SEM_ZAP, strlen(ER_SEM_ZAP));
        return 1; }
    if ((sem_odczytu=semget(ID_SEM_ODCZYTU, 1, IPC_CREAT | 0666)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, ER_SEM_ODCZ, strlen(ER_SEM_ODCZ));
        return 1; }
    do
    {
        buf2[0].sem_op = -1; /* opuszczenie semafora odczytu */
        if ((semop(sem_odczytu, buf2, 1)) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, ER_OP_ODCZ, strlen(ER_OP_ODCZ));
            return 1; }
        koniec=Odebranie_Wiadomosci(wiadomosc, arc[0]);
        buf1[0].sem_op=1; /* podniesienie semafora zapisu */
        if ((semop(sem_zapisu, buf1, 1)) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, ER_OP_ZAP, strlen(ER_OP_ZAP));
            return 1; }
    } while (!koniec);

    if ((shmdt((char *) wiadomosc)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, ER_PAM3, strlen(ER_PAM3));
        return 1; }
    return 0;
}
```

Lokalna komunikacja procesów

```
/* ===== kom.h ===== */
```

```
/* przykład wykorzystania kolejek komunikatów */
```

```
#define NR_KANALU_1 1
#define NR_KANALU_2 2
#define ROZM_KANALU 256
```

```
struct komunikat {
    long typ;
    char znak[ROZM_KANALU];
};
```

```
=====
```

```
/* kom.c */
/* PROCES STARTOWY - uruchomienie procesow klienta i serwera
    wykorzystujacych kolejki komunikatów */
```

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
```

```
#define EXEC_SW "Bład powołania procesu serwera (execl)\n"
#define FORK_SW "Bład powołania procesu serwera (fork)\n"
#define EXEC_KL "Bład powołania procesu klienta (execl)\n"
```

```
int main()
{
    int f;

    if ((f=fork())==0)
    {
        execl("kom_sw",NULL); /* POTOMNY: uruchomienie serwera */
        write(STDERR_FILENO,EXEC_SW,strlen(EXEC_SW));
        return(1); }
    else
        if (f == -1)
        {
            write(STDERR_FILENO,FORK_SW,strlen(FORK_SW));
            return(1); }
        else
        {
            execl("kom_kl",NULL); /* MACIERZYSTY: uruchomienie klienta */
            write(STDERR_FILENO,EXEC_KL,strlen(EXEC_KL));
            return(1); }
}
```

Lokalna komunikacja procesów

```
/*    kom_serw.c    */
/* Proces SERWERA wykorzystujacego kolejki komunikatow */
#include <stdio.h>
#include <string.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/msg.h>
#include "kom.h"
#include "kom_swf.c"
#define KOM_ODB "SW:Blad odbierania od klienta (msgrcv)\n"
#define KOM_NAD "SW:Blad nadawania do klienta (msgsnd)\n"
#define KOM_KOL1 "SW:Blad tworzenia kolejki od klienta do serwera(msgget)\n"
#define KOM_KOL2 "SW:Blad tworzenia kolejki od serwera do klienta(msgget)\n"
static int Kanal_WY, Kanal_WE;
static struct komunikat kom;

int main()
{
    struct msqid_ds bufp_WY, bufp_WE;
    int dlugosc, koniec;
        /* definiowanie kolejki od klienta do serwera*/
    if ((Kanal_WE = msgget(NR_KANALU_1,IPC_CREAT|0666)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO,KOM_KOL1,strlen(KOM_KOL1));
        return 1; }
        /* definiowanie kolejki od serwera do klienta*/
    if ((Kanal_WY = msgget(NR_KANALU_2,IPC_CREAT|0666)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO,KOM_KOL2,strlen(KOM_KOL2));
        return 1; }

    do
    {
        if ((dlugosc=msgrcv(Kanal_WE, &kom, ROZM_KANALU, 0, 0)) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, KOM_ODB, strlen(KOM_ODB));
            return 1; };
        koniec=Obsluga_Zgloszenia(&kom,dlugosc);
        if (msgsnd(Kanal_WY, &kom, dlugosc, 0) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, KOM_NAD, strlen(KOM_NAD));
            return 1;};
    }
    while(!koniec);
}
/* ===== */
/*    kom_swf.c    */
/* Funkcje przetwarzania dla procesu SERWERA */
/* wykorzystujacego kolejki komunikatow */

int Obsluga_Zgloszenia(struct komunikat *kom, int dlugosc)
{
    char xx[256];
    kom->zna[dlugosc]='\0';          /* zakonczenie lancucha znakow */
    sprintf(xx,"Serwer odebral -ilosc bajtow: %d => %X %s\n",
        dlugosc, kom->typ, kom->zna);
    write(STDOUT_FILENO,xx,strlen(xx));
    if (dlugosc) (kom->typ)+=dlugosc;
    else kom->typ=1;
    sprintf(xx,"Serwer przygotowal -ilosc bajtow: %d => %X %s\n",
        dlugosc, kom->typ, kom->zna);
    write(STDOUT_FILENO,xx,strlen(xx));
    return !dlugosc;
}
```


Lokalna komunikacja procesów

```
/*      kom_klient.c      */
/* Proces KLIENTA wykorzystującego kolejki komunikatów */

#include <stdio.h>
#include <string.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/msg.h>
#include "kom.h"
#include "kom_klf.c"

#define KOM_ODB "KL:Błąd odbierania od serwera (msgrcv)\n"
#define KOM_NAD "KL:Błąd nadawania do serwera (msgsnd)\n"
#define KOM_KOL1 "KL:Błąd tworzenia kolejki od klienta do serwera(msgget)\n"
#define KOM_KOL2 "KL:Błąd tworzenia kolejki od serwera do klienta(msgget)\n"
#define KOM_DEL1 "KL:Błąd usuwania kolejki od klienta do serwera(RMID)\n"
#define KOM_DEL2 "KL:Błąd usuwania kolejki od serwera do klienta(RMID)\n"

static int Kanal_WY, Kanal_WE;
static struct komunikat kom;

int main()
{
    struct msqid_ds bufp_WY, bufp_WE;
    int dlugosc, koniec;
    /* definiowanie kolejki od klienta do serwera*/
    if ((Kanal_WY = msgget(NR_KANALU_1,IPC_CREAT|0666)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO,KOM_KOL1,strlen(KOM_KOL1));
        return 1; }
    /* definiowanie kolejki od serwera do klienta*/
    if ((Kanal_WE = msgget(NR_KANALU_2,IPC_CREAT|0666)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO,KOM_KOL2,strlen(KOM_KOL2));
        return 1; }
    do
    {
        Przygotowanie_Komunikatu(&kom, &dlugosc);
        if (msgsnd(Kanal_WY, &kom, dlugosc, 0) < 0) {
            write(STDERR_FILENO,KOM_NAD,strlen(KOM_NAD));
            return 1; }
        if ((dlugosc=msgrcv(Kanal_WE, &kom, ROZM_KANALU, 0, 0)) < 0) {
            write(STDERR_FILENO,KOM_ODB,strlen(KOM_ODB));
            return 1; };
        koniec=Obrobka_Odpowiedzi_Serwera(&kom, dlugosc);
    } while( !koniec);

    if (msgctl(Kanal_WY, IPC_RMID, &bufp_WY) < 0)
        write(STDERR_FILENO,KOM_KOL1,strlen(KOM_KOL1));
    if (msgctl(Kanal_WE, IPC_RMID, &bufp_WE) < 0)
        write(STDERR_FILENO,KOM_KOL2,strlen(KOM_KOL2));
}
```

Lokalna komunikacja procesów

```
/*      kom_klf.c      */
/* Funkcje przetwarzania dla procesu KLIENTA */
/* wykorzystującego kolejki komunikatów */

#define DO_OPERATORA "Podaj dane (ogranicznik ENTER): "

/* ===== */

int Przygotowanie_Komunikatu(struct komunikat *kom, int *dlugosc)
{
    char buf[256];
    write(STDOUT_FILENO, DO_OPERATOR, strlen(DO_OPERATOR));
    fgets(buf, 256, stdin); /* UWAGA fgets pamięta NL i dokłada\0 */
    *dlugosc = strlen((char *)buf) - 1;
    strncpy(kom->znak, (char *)buf, *dlugosc); /* kopiowanie bez NL */
    kom->znak[*dlugosc] = '\0'; /* zakończenie łańcucha znaków */
    kom->typ = 5;
    sprintf(buf, "Klient przygotował -ilość bajtów: %d => %X %s\n",
            *dlugosc, kom->typ, kom->znak);
    write(STDOUT_FILENO, buf, strlen(buf));
    return 0;
}

/* ===== */

int Obrobka_Odpowiedzi_Serwera(struct komunikat *kom, int dlugosc)
{
    char xx[256];

    sprintf(xx, "Klient odebrał -ilość bajtów: %d => %X %s\n",
            dlugosc, kom->typ, kom->znak);
    write(STDOUT_FILENO, xx, strlen(xx));
    return !dlugosc;
}
```

Lokalna komunikacja procesów

Łączy nienazwane - przykład A

```
/* pipe.h */
/* Plik nagłówek dla procesów */
/* wykorzystujących łącza nienazwane (pipe's) */
#define OGRANICZNIK 'z'
#define LEN 100
/* ===== */
/* pipe.c */
/* Komunikacja dwukierunkowa procesów przez łącza nienazwane (pipe)*/
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <string.h>
#include "pipe.h"
#define KOM_PIPE1 "Błąd utworzenia łącza DO_POTOMKA (pipe)\n"
#define KOM_PIPE2 "Błąd utworzenia łącza DO_RODZICA (pipe)\n"
#define FORK "Błąd powołania procesu potomnego (fork)\n"
#define EXEC_SW "Błąd powołania procesu serwera (execl)\n"
#define EXEC_KL "Błąd powołania procesu klienta (execl)\n"
int do_potomka[2], do_rodzica[2];
int main()
{
    int f;
    char param1[10], param2[10];

    if (pipe(do_potomka) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, KOM_PIPE1, strlen(KOM_PIPE1));
        return 1; }
/* Po wykonaniu powyższej funkcji pipe w tablicy deskryptorów plików pojawia się
dwie nowe pozycje (3 i 4)
*/
    if (pipe(do_rodzica) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, KOM_PIPE2, strlen(KOM_PIPE2));
        return 1; }
/* Po wykonaniu powyższej funkcji pipe w tablicy deskryptorów plików pojawia się
dwie nowe pozycje (5 i 6)
*/
    if ((f=fork()) == -1)
    {
        write(STDERR_FILENO, FORK, strlen(FORK));
        return(1); }
    else
    if (f == 0)
    {
        /* POTOMNY: to jest kod procesu potomnego - SERWERA*/
        close(do_potomka[1]); /* zamknięcie końca łącza przeznaczonego do pisania */
        close(do_rodzica[0]); /* zamknięcie końca łącza przeznaczonego do czytania */
        sprintf(param1, "%d", do_potomka[0]); /* lub itoa(do_potomka[0], param1, 10) */
        sprintf(param2, "%d", do_rodzica[1]); /* lub itoa(do_rodzica[1], param2, 10) */
        execl("pipe_sw", param1, param2, NULL);
        write(STDERR_FILENO, EXEC_SW, strlen(EXEC_SW));
        return(1); }
    else
    {
        /* MACIERZYSTY: to jest kod procesu macierzystego - KLIENTA
*/
        close(do_potomka[0]); /* zamknięcie końca łącza przeznaczonego do czytania */
        close(do_rodzica[1]); /* zamknięcie końca łącza przeznaczonego do pisania */
        sprintf(param1, "%d", do_rodzica[0]); /* lub itoa(do_rodzica[0], param1, 10) */
        sprintf(param2, "%d", do_potomka[1]); /* lub itoa(do_potomka[1], param2, 10) */
        execl("pipe_kl", param1, param2, NULL);
        write(STDERR_FILENO, EXEC_KL, strlen(EXEC_KL));
        return(1);
    }
}
```

```
/*    pipe_kl.c    */
/* Proces KLIENTA
   wykorzystujący do komunikacji łącze nienazwane (pipe's) */

#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
#include "pipe.h"
#include "pipe_klf.c"

#define KLI_NAD          "Błąd pisania po stronie procesu klienta\n"
#define KLI_ODB          "Błąd czytania po stronie procesu klienta\n"

char buf_we[LEN], buf_wy[LEN];

int main(int arg, char **arc)
{
    int koniec, dlugosc;
    int Kanal_WE, Kanal_WY;
    char xx[50];

    Kanal_WE=atoi(arc[0]);
    Kanal_WY=atoi(arc[1]);
    sprintf(xx, "KLIENT: WE=%d WY=%d\n", Kanal_WE, Kanal_WY);
    write(STDOUT_FILENO, xx, strlen(xx));
    sleep(2);
    do
    {
        Przygotowanie_Wiadomosci(buf_wy, &dlugosc);
        if (write(Kanal_WY, buf_wy, dlugosc) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, KLI_NAD, strlen(KLI_NAD));
            return 1; }
        if ((dlugosc=read(Kanal_WE, &buf_we, LEN)) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, KLI_ODB, strlen(KLI_ODB));
            return 1; };
        koniec=Obrobka_Odpowiedzi_Serwera(buf_we, dlugosc);
    } while (!koniec);
}
```

```
/*    pipe_sw.c    */
/* Proces SERWERA
   wykorzystujący do komunikacji łącze nienazwane (pipe's) */

#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
#include "pipe.h"
#include "pipe_swf.c"

#define SRV_NAD          "Błąd pisania po stronie procesu serwera\n"
#define SRV_ODB          "Błąd czytania po stronie procesu serwera\n"

char buf[LEN];

int main(int arg, char **arc)
{
    int koniec, dlugosc;
    int Kanal_WE, Kanal_WY;
    char xx[50];

    Kanal_WE=atoi(arc[0]);
    Kanal_WY=atoi(arc[1]);
    sprintf(xx, "SERWER: WE=%d  WY=%d\n", Kanal_WE, Kanal_WY);
    write(STDOUT_FILENO, xx, strlen(xx));
    sleep(2);
    do
    {
        if ((dlugosc=read(Kanal_WE, &buf, LEN)) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, SRV_ODB, strlen(SRV_ODB));
            return 1; };
        koniec=Obsluga_Zgloszenia(buf, &dlugosc);
        if (write(Kanal_WY, buf, dlugosc) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, SRV_NAD, strlen(SRV_NAD));
            return 1; }
    } while (!koniec);
}
```

```
/*    pipe_klf.c    */
/* Funkcje przetwarzania dla procesu KLIENTA */
/* wykorzystującego łącza nienazwane (pipe's) */

#define DO_OPERATORA "Podaj dane (ogranicznik 'z'): "

/* ===== */
int Przygotowanie_Wiadomosci(char kom[], int *dlugosc)
{
    char buf[256];
    write(STDOUT_FILENO, DO_OPERATORA, strlen(DO_OPERATORA));
    fgets(buf, 256, stdin);          /* UWAGA fgets pamięta NL i dokładnie\0 */
    *dlugosc = strlen((char *)buf) - 1;
    strncpy((char *)kom, (char *)buf, *dlugosc); /* kopiowanie bez NL */
    kom[*dlugosc] = '\0';             /* zakończenie łańcucha znaków */
    sprintf(buf, "Klient przygotował -ilosc bajtów: %d => %s\n", *dlugosc, kom);
    write(STDOUT_FILENO, buf, strlen(buf));
    return 0;
}
/* ===== */
int Obrobka_Odpowiedzi_Serwera(char kom[], int dlugosc)
{
    char xx[256];

    sprintf(xx, "Klient odebrał -ilosc bajtów: %d => %s\n", dlugosc, kom);
    write(STDOUT_FILENO, xx, strlen(xx));
    if (kom[0] == OGRANICZNIK) return 1;
    else return 0;
}
```

```
.....

/*    pipe_swf.c    */
/* Funkcje przetwarzania dla procesu SERWERA */
/* wykorzystującego łącza nienazwane (pipe's) */
/* ===== */
#define SUFIX "<<<+SRV"

int Obsluga_Zgloszenia(char kom[], int *dlugosc)
{
    char xx[256];
    kom[*dlugosc] = '\0';             /* zakończenie łańcucha znaków */
    sprintf(xx, "Serwer odebrał -ilosc bajtów: %d => %s\n", *dlugosc, kom);
    write(STDOUT_FILENO, xx, strlen(xx));
    strcat((char *)kom, SUFIX);
    *dlugosc = strlen((char *)kom);
    sprintf(xx, "Serwer przygotował -ilosc bajtów: %d => %s\n",
               *dlugosc, kom);
    write(STDOUT_FILENO, xx, strlen(xx));
    if (kom[0] == OGRANICZNIK) return 1;
    else return 0;
}
```

```
/*    pipe.h        */
/* Plik nagłówek dla procesów */
/* wykorzystujących łącza nienazwane (pipe's) */
/* ===== */
#define OGRANICZNIK 'z'
#define LEN        100

/*    pipe2.c        */
/* Komunikacja dwukierunkowa procesów przez łącza nienazwane (pipe's) */
/* Wykorzystanie funkcji dup i deskryptorów plików stdin i stdout */

#include <stdio.h>
#include <unistd.h>

#define KOM_PIPE1 "Błąd utworzenia łącza DO_POTOMKA (pipe)\n"
#define KOM_PIPE2 "Błąd utworzenia łącza DO_RODZICA (pipe)\n"
#define FORK      "Błąd powołania procesu potomnego (fork)\n"
#define EXEC_SW   "Błąd powołania procesu serwera (execl)\n"
#define EXEC_KL   "Błąd powołania procesu klienta (execl)\n"
#define KOM_DUP1  "Błąd skopiowania końca łącza do czytania w procesie serwera (dup)\n"
#define KOM_DUP2  "Błąd skopiowania końca łącza do pisania w procesie serwera (dup)\n"
#define KOM_DUP3  "Błąd skopiowania końca łącza do pisania w procesie klienta (dup)\n"
#define KOM_DUP4  "Błąd skopiowania końca łącza do czytania w procesie klienta (dup)\n"

int do_potomka[2], do_rodzica[2];

int main()
{
    int f, koniec, dlugosc;

    if (pipe(do_potomka) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, KOM_PIPE1, strlen(KOM_PIPE1));
        return 1; }

    if (pipe(do_rodzica) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, KOM_PIPE2, strlen(KOM_PIPE2));
        return 1; }

    if ((f=fork()) == -1)
    {
        write(STDERR_FILENO, FORK, strlen(FORK));
        return(1); }
}
```

```
else
{
    if (f == 0)
    {
        /* POTOMNY: to jest kod procesu potomnego - SERWERA*/
        close(0);
        if ((dup(do_potomka[0])) < 0) { /* zdublowanie konca lacza do czytania */
            write(STDERR_FILENO, KOM_DUP1, strlen(KOM_DUP1)); /* jako standardowego
wejścia */
            return(1); }

        close(1);
        if ((dup(do_rodzica[1])) < 0) { /* zdublowanie konca lacza do pisania */
            write(STDERR_FILENO, KOM_DUP2, strlen(KOM_DUP2)); /* jako standardowego
wyjścia */
            return(1); }

        close(do_rodzica[1]); /* zamknięcie zbędnych deskryptorów */
        close(do_potomka[0]);
        close(do_rodzica[0]);
        close(do_potomka[1]);

        execl("pipe_sw2", NULL);
        write(STDERR_FILENO, EXEC_SW, strlen(EXEC_SW));
        return(1);
    }
    else
    {
        /* MACIERZYSTY: to jest kod procesu macierzystego - KLIENTA
*/
        close(1);
        if ((dup(do_potomka[1])) < 0) { /* zdublowanie konca lacza do pisania */
            write(STDERR_FILENO, KOM_DUP3, strlen(KOM_DUP3)); /* jako standardowego
wyjścia */
            return(1); }

        close(0);
        if ((dup(do_rodzica[0])) < 0) { /* zdublowanie konca lacza do czytania */
            write(STDERR_FILENO, KOM_DUP4, strlen(KOM_DUP4)); /* jako standardowego
wejścia */
            return(1); }

        close(do_potomka[1]); /* zamknięcie zbędnych deskryptorów */
        close(do_rodzica[0]);
        close(do_potomka[0]);
        close(do_rodzica[1]);

        execl("pipe_kl2", NULL);
        write(STDERR_FILENO, EXEC_KL, strlen(EXEC_KL));
        return(1);
    }
}
```



```
/*    pipe_kl2.c    */
/* Proces KIENTA wykorzystujący do komunikacji łącze nienazwane (pipe's) */
/* Wykorzystanie funkcji dup i deskryptorów plików stdin i stdout */
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#define LEN 100
#define KLI_NAD "Błąd pisania po stronie procesu klienta\n"
#define KLI_ODB "Błąd czytania po stronie procesu klienta\n"
char xx[LEN], buf_we[LEN], buf_wy[LEN];
int main()
{
    int i;
    for (i=1; i<5; i++)
    {
        sprintf(buf_wy, "Komunikat %d", i);
        sprintf(xx, "KLIENT przygotował: %s\n", buf_wy);
        write(STDERR_FILENO, xx, strlen(xx));
        if (write(STDOUT_FILENO, buf_wy, strlen(buf_wy)) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, KLI_NAD, strlen(KLI_NAD));
            return 1; }
        if ((read(STDIN_FILENO, buf_we, LEN)) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, KLI_ODB, strlen(KLI_ODB));
            return 1; };
        sprintf(xx, "KLIENT odebrał: %s\n\n", buf_we);
        write(STDERR_FILENO, xx, strlen(xx));
        sleep(3);
    }
}
.....
/*    pipe_sw2.c    */
/* Proces SERWERA wykorzystujący do komunikacji łącze nienazwane (pipe's) */
/* Wykorzystanie funkcji dup i deskryptorów plików stdin i stdout */

#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#define LEN 100
#define SRV_NAD "Błąd pisania po stronie procesu serwera\n"
#define SRV_ODB "Błąd czytania po stronie procesu serwera\n"
char xx[LEN], buf_we[LEN], buf_wy[LEN];

int main()
{
    int k, dlugosc;
    k=1;
    do
    {
        if ((dlugosc=read(STDIN_FILENO, buf_we, LEN)) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, SRV_ODB, strlen(SRV_ODB));
            return 1; };
        if (dlugosc==0) return 0; /* ten warunek zostanie spełniony gdy nie będzie
                                   już procesów piszących do łącza */
        sprintf(xx, "SERWER odebrał: %s\n", buf_we);
        write(STDERR_FILENO, xx, strlen(xx));
        sprintf(buf_wy, "SRV%d: %s", k++, buf_we);
        sprintf(xx, "SERWER przygotował: %s\n", buf_wy);
        write(STDERR_FILENO, xx, strlen(xx));
        if (write(STDOUT_FILENO, buf_wy, strlen(buf_wy)) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, SRV_NAD, strlen(SRV_NAD));
            return 1; }
    } while (1);
}
```

Lokalna komunikacja procesów

```
/*    pipe.h    */
/* Plik nagłówek dla procesów wykorzystujących łącza nazwane */
/* kolejki FIFO */

#define FIFO_DO_KLIENTA    "./fifo_do_kl"
#define FIFO_DO_SERWERA    "./fifo_do_sw"
#define OGRANICZNIK 'z'
#define LEN    100
/* ===== */
/*    fifo.c    */
/* Komunikacja dwukierunkowa procesów przez łącza nazwane */
/* kolejka FIFO */
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/stat.h>
#include "fifo.h"
#define UNLINK_KL    "Błąd usuwania kolejki FIFO do klienta (unlink)\n"
#define UNLINK_SW    "Błąd usuwania kolejki FIFO do serwera (unlink)\n"
#define KOM_FIFO_KL    "Błąd utworzenia kolejki FIFO do klienta (mknod)\n"
#define KOM_FIFO_SW    "Błąd utworzenia kolejki FIFO do serwera (mknod)\n"
#define FORK    "Błąd powołania procesu potomnego (fork)\n"
#define EXEC_SW    "Błąd powołania procesu serwera (execl)\n"
#define EXEC_KL    "Błąd powołania procesu klienta (execl)\n"

int main()
{
    int f;

    if (access(FIFO_DO_KLIENTA, F_OK) != -1) {
        if (unlink(FIFO_DO_KLIENTA) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, UNLINK_KL, strlen(UNLINK_KL));
            return 1; } }
    if (access(FIFO_DO_SERWERA, F_OK) != -1) {
        if (unlink(FIFO_DO_SERWERA) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, UNLINK_SW, strlen(UNLINK_SW));
            return 1; } }
    if (mknod(FIFO_DO_KLIENTA, S_IFIFO|0666, 0) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, KOM_FIFO_KL, strlen(KOM_FIFO_KL));
        return 1; }
    if (mknod(FIFO_DO_SERWERA, S_IFIFO|0666, 0) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, KOM_FIFO_SW, strlen(KOM_FIFO_SW));
        return 1; }

    if ((f=fork()) == -1)
    {
        write(STDERR_FILENO, FORK, strlen(FORK));
        return(1); }
    else
    if (f == 0)
    {
        /* POTOMNY: to jest kod procesu potomnego - SERWERA */
        execl("fifo_sw", NULL);
        write(STDERR_FILENO, EXEC_SW, strlen(EXEC_SW));
        return(1);
    }
    else
    {
        /* MACIERZYSTY: to jest kod procesu macierzystego - KLIENTA */
        execl("fifo_kl", NULL);
        write(STDERR_FILENO, EXEC_KL, strlen(EXEC_KL));
        return(1);
    }
}
```

Lokalna komunikacja procesów

```
}

/*    fifo_kl.c    */
/* Proces KIENTA wykorzystujący do komunikacji łącze nazwane */
/* kolejki FIFO */
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
#include <fcntl.h>
#include "fifo.h"
#include "fifo_klf.c"

#define KLI_NAD        "Błąd pisania po stronie procesu klienta\n"
#define KLI_ODB        "Błąd czytania po stronie procesu klienta\n"
#define OPEN_SW        "KLIENT: Błąd otwarcia kolejki FIFO do serwera\n"
#define OPEN_KL        "KLIENT: Błąd otwarcia kolejki FIFO do klienta\n"

char buf_we[LEN], buf_wy[LEN];

int main()
{
    int koniec, dlugosc;
    int Kanal_WE, Kanal_WY;

    if ((Kanal_WY=open(FIFO_DO_SERWERA, O_WRONLY)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, OPEN_SW, strlen(OPEN_SW));
        return 1; }
    if ((Kanal_WE=open(FIFO_DO_KLIENTA, O_RDONLY)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, OPEN_KL, strlen(OPEN_KL));
        return 1; }

    do
    {
        Przygotowanie_Wiadomosci(buf_wy, &dlugosc);
        if (write(Kanal_WY, buf_wy, dlugosc) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, KLI_NAD, strlen(KLI_NAD));
            return 1; }
        if ((dlugosc=read(Kanal_WE, &buf_we, LEN)) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, KLI_ODB, strlen(KLI_ODB));
            return 1; };
        koniec=Obrobka_Odpowiedzi_Serwera(buf_we, dlugosc);
    } while (!koniec);
}
```

Lokalna komunikacja procesów

```
/*    fifo_sw.c    */
/* Proces KIENTA wykorzystujący do komunikacji łącze nazwane */
/* kolejki FIFO */

#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
#include <fcntl.h>
#include "fifo.h"
#include "fifo_swf.c"

#define SRV_NAD          "Błąd pisania po stronie procesu serwera\n"
#define SRV_ODB          "Błąd czytania po stronie procesu serwera\n"
#define OPEN_SW          "SERWER: Błąd otwarcia kolejki FIFO do serwera\n"
#define OPEN_KL          "SERWER: Błąd otwarcia kolejki FIFO do klienta\n"

char buf[LEN];

int main()
{
    int koniec, dlugosc;
    int Kanal_WE, Kanal_WY;

    if ((Kanal_WE=open(FIFO_DO_SERWERA, O_RDONLY)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, OPEN_SW, strlen(OPEN_SW));
        return 1; }
    if ((Kanal_WY=open(FIFO_DO_KLIENTA, O_WRONLY)) < 0) {
        write(STDERR_FILENO, OPEN_KL, strlen(OPEN_KL));
        return 1; }

    do
    {
        if ((dlugosc=read(Kanal_WE, &buf, LEN)) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, SRV_ODB, strlen(SRV_ODB));
            return 1; };
        koniec=Obsluga_Zgloszenia(buf, &dlugosc);
        if (write(Kanal_WY, buf, dlugosc) < 0) {
            write(STDERR_FILENO, SRV_NAD, strlen(SRV_NAD));
            return 1; }
    } while (!koniec);
}
```